

ONS SPELEN

... Met Sinterklaas had mijn vader een toverlantaarn voor ons gekocht. Deze werkte op gas en moest met een slang aan de gaskraan worden bevestigd en op een keer kregen we bijna brand, maar het liep goed af. Na de aanleg van het elektrisch net kwam er een gloeilamp in en werd het wat veiliger. De vertoning was extra gereserveerd voor de Zondagavond. – De Zaterdagavond was in die tijd een gewone weekavond. Mijn vader kwam dan om zes uur thuis en na het eten werden we in de tobbe gedaan. – Op het laken, gespannen tussen de deuren, kregen we leuke plaatjes o.a. van een man die een lange neus kon maken en die weer intrekken, plaatjes van sprookjes en zelfs een paar korte filmpjes van meisjes die touwtje sprongen e.d. Later kwam het leerzame aan bod en we zagen dan plaatjes van een reisje langs de Rijn en andere dingen...

Uit het levensverhaal van J.C. Hutter, de oudste oom van ons redactielid Lidi Oepts-Hutter.

DE TOVERLANTAARNS VAN FRANS

Tentoonstelling Nostalgie in donkere dagen van 15 oktober t/m 25 maart.

• *Hoe wordt iemand verzamelaar? Met deze vraag begon het gesprek met Frans, die een deel van zijn verzameling toverlantaarns uitleende voor de tentoonstelling.*

• Frans was als kind geen verzamelaar zoals veel van zijn vriendjes, die postzegels, sigarenbandjes of suikerzakjes verzamelden. Zijn vader ging wel verzamelen, namelijk houten heiligenbeelden uit de vroege neogotiek. De huiskamer stond er vol mee.

• Later kocht vader een gedeelte op van de voorraad speelgoed uit de 50-er jaren van een oude speelgoedwinkel. Toen die voorraad na zijn overlijden verkocht werd, bleken de ongebruikte miniatuurauto's op een speelgoedbeurs veel geld op te leveren. Daardoor was de aankoop mogelijk, op diezelfde beurs, van de eerste toverlantaarn uit de collectie van Frans. Dat was in 1987 en sindsdien groeit zijn verzameling gestaag.

• In het begin ging hij veel naar verzamelaarsbeurzen, maar dat wordt de laatste jaren minder. Dat komt, zegt Frans, doordat er veel meer via internet wordt verhandeld en ook zijn de kosten van de beurzen nogal hoog.

• Na de aankoop valt er vaak nog heel wat werk te verrichten. Frans restaureert en repareert zelf. De lantaarns gaan helemaal uit elkaar en moeten meestal grondig worden schoongemaakt. Doordat in het begin olielampjes werden gebruikt, ontstond namelijk nogal wat roetaanslag.

• De totstandkoming van deze tentoonstelling is een boeiend verhaal. Frans, die met zijn vrouw in Nieuwegein woont, is vrijwilliger in het Stadsmuseum. En zo ontstaat daar op zeker moment het idee om zijn collectie tot spel te maken van een 'nostalgische' tentoonstelling.

• Hij heeft daar zelf geweldig veel werk aan gehad. Denk alleen al aan het verpakken van de kwetsbare objecten en het vervoer in drie ruim bemeten auto's, waarvoor hij zijn kinderen inschakelde. Het schilderwerk heeft hij samen met anderen gedaan en ook heeft hij zelf de teksten gemaakt.

• Samen met Henk de Lugt verzorgt hij de voorstellingen, waarvoor een echte, kleine, bioscoopzaal is ingericht. Heel inventief is de toepassing van zes DVD-spelertjes waarop korte voorstellingen te zien zijn.

• De tentoonstelling is opgenomen in het cultuurmenu van Kunst Centraal, steunpunt kunsteducatie voor de provincie Utrecht met als titel 'Verzamelwoede'. Ook zijn er workshops voor kinderen. Frans heeft gezien dat de kinderen heel intensief bezig zijn en het erg leuk vinden. En dat in deze tijd van gamen, computeren en tv-kijken!

• De tijd van de toverlantaarn was een beetje voorbij in mijn jeugd (*zestiger jaren*) maar ik herinner me nog wel de flipboekjes, de kaleidoscoop en de kijkertjes waardoor je plaatjes kon bekijken. Ook allemaal te zien in de tentoonstelling.

Leny Gubbi

'Een inspirerend gesprek met een deskundig verzamelaar en een toegewijde vrijwilliger. Hartelijk dank aan Frans!'

Nb. Op verzoek van Frans is alleen zijn voornaam vermeld.

ERWTEN POFFEN

Fotografie: Lidi Oepts-Hutter

Hagelstormen buiten
Bloemen op de ruiten
Gladdigheid op straat
Kindertjes op sloffen
Groene erwten poffen
Op de kachelplaat

Buiten grijze luchten
Noordewindezuchten
Binnen groot festijn
Kindertjes op sloffen
Groene erwten poffen
Tot ze donker zijn

David Tomkins (1880-1958)

ACTIVITEITENPROGRAMMA

• Korte toverlantaarnvoorstellingen, tijdens de kerstavond van Vrouw Klein Sprokkelhorst op vr 16 december, gratis.
• Uitgebreide voorstelling, di 27 december en zo 19 februari (*alle leeftijden*) van 14:00-14:45 uur. Kosten: € 5,- inclusief bezoek aan de tentoonstelling.

• Workshops, Diskfilm (*phenakistoscoop*) maken voor kinderen vanaf 8 jaar én volwassenen; in de kerstvakantie op donderdag 5 januari, vanaf 13:30 uur. Kosten workshop € 10,- (*inclusief materiaal, drankje en entree tentoonstelling*). Reserveren voor de voorstellingen en workshops is noodzakelijk: 030-6886800.

• Meer activiteiten in 2012 zullen op de website aangekondigd worden: www.stadsmuseum.nl

BESTE VRIENDEN

• U heeft het vast wel vernomen, ons museum blijft gelukkig bestaan op de huidige plek. Op dit moment is het museum druk met het businessplan en het voorbereiden van de verzelfstandiging. De bestuurscommissie krijgt daarbij veel steun van dhr. Bert Murk.
• Zelfstandig of niet, de kwaliteit die u gewend bent blijft gewaarborgd. De tentoonstelling 'Nostalgie in donkere dagen' is daar een perfect voorbeeld van. Wij feliciteren het museum daar van harte mee.
• Kijkt u ook weer uit naar de culturele Kerstavond van mevrouw Klein Sprokkelhorst. Het bestuur van de Vrienden van het Stadsmuseum organiseert opnieuw dit sfeervolle culturele evenement op vrijdagavond 16 december in de binnenstad van IJsselstein. Op meer dan 25 unieke locaties, aan een prachtig verlichte wandelroute, worden verhalen verteld, muziek gemaakt en gedanst. Het geheim van de onderaardse gang en andere sprookjesachtige verhalen. Er zijn meer dan 30 gratis voorstellingen geprogrammeerd. Een nostalgische avond voor jong en oud in donkere dagen.
• Laat u verrassen en verwonderen en neem uw vrienden, familie of geliefden mee. Bekijk het hele programma, foto's, artiesteninfo en nog veel meer op de website: www.SprokkelRoute.nl. De wandelroute kunt u natuurlijk ook ophalen in het Stadsmuseum.

De redactie, Jos Bol, Leny Gubbi, Lidi Oepts-Hutter, Mieke Scholten en Jan Willem Zuidboek.

BINNENKORT IN ONS MUSEUM

• 7 april t/m 26 augustus 2012 - Door stromen verbonden - 100 jaar leven in Rivierenland Kunst en Ambacht aan de Hollandse IJssel. De tentoonstelling is deel van het project van de Stichting Kunst Erfgoed Rivierenland waarin zeven musea samenwerken. Het museum combineert schilderijen met informatie over ambachten en activiteiten in de 20ste eeuw die direct verband houden met het landschap.
• 14 en 15 april 2012 - Nationaal Museumweekend.
• 12 mei t/m 21 oktober 2012 - Kasteeltoren open za, zo, 13-17 uur.

• Stadsmuseum IJsselstein • Walkade 2 • 3401 DS IJsselstein • 030 688 68 00
• www.stadsmuseum.nl • Open woensdag t/m zondag 13-17 uur • Gesloten eerste kerstdag, 31 december, 1 januari • Open tweede kerstdag